

Семий поширений пленум Виконавчого Комітету Комінтерну.

ДОКЛАД ТОВ. Н. БУХАРИНА ПРО МІЖНАРОДНІЙ СТАН ТА ЗАВДАННЯ КОМІНТЕРНУ.

МІЖ ДВОМА РЕВОЛЮЦІЙНИМИ ХВИЛЯМИ.

Дня 22 листопада відкрився в Москві Семий Поширений Пленум Виконавчого Комітету, на якому з докладом про міжнародний стан та завдання Комінтерну виступив т. Н. Бухарін. Нині подано його промову в скороченому.

Ми оцінюємо нинішній міжнародний стан, — говорить т. Бухарін, — як ситуацію між двома революційними хвилями. Я гадаю, що тут на пленумі дуже корисно буде вяснити думку наших ворогів, особливо наших демократів, з цього приводу.

Як оцінює соціал-демократія, що все-ж чинсь складається на робітничу партію, нинішній стан?

Соціал-демократи потверджують, що ми живемо в добу нормального капіталістичного розвитку. Особливістю цього розвитку, на думку соціал-демократів, є тільки нові організаційні форми капіталізму як серед капіталістичних країн, так і серед ріжних країн. На їхню думку, організаційний капітал по ріжних країнах замисць конкуренції створює дужі міжнародні економічні організації в рамках світового господарства. Поділним виразом таких процесів, на думку соціал-демократів, є такі чинники, як Ліга Націй, паневропейський рух, ріжні угоди та договори міжнародного характеру то-що. Ці явища, на думку соціал-демократів, о-стільки важливі, та при аналізі нинішнього стану мають таку велику вагу, що соціал-демократія наслідують твердити, ніби деякі загально-визнані принципи марксизму, як наприклад, наука про неминучість війни в добу капіталізму, є за-давніми.

Ми певні, що ми можемо

СОЦІАЛ-ДЕМОКРАТІЯ ПІДТРИМУЄ СТАБІЛІЗАЦІЮ.

З цього принципіального погляду, всі торговельні угоди, визнання С.Р.С.Р. і т. ин. це другорядні питання. Соціал-демократія проти далеко-східної революції, навіть “ліви соціал-демократи”, як Отто Бавер, ставлять вороже або напіввороже та неврально до далеко-східної революції. Чому? Тому, що далеко-східна революція також є великий чинник, скерований проти капіталістичної стабілізації. Соціал-демократія проти всіх так званих “непорядків” в західній Європі. Вона проти англійського страйку в Англії, а особливо проти його дальшого розвитку, бо вона є ворог всякого порушення капіталістичної стабілізації. І навпаки, соціал-демократія підтримує і допомагає майже кожному чинникові капіталістичної стабілізації. Чому підтримує соціал-демократія, наприклад, такі хижачькі організації, як Ліга Націй? Через те, що вона бачить в ній краще знаряддя усунути суперечності капіталізму, допомогти хоча-б на короткий час стабілізації капіталізму. Соціал-демократія вважає Лі-

ПРОТИ ПАЦІФІСТСЬКОЇ ОМАНИ.

Дуже щільно з ним звязана і проблема миру. Це надзвичайно серйозне питання. Рядові робітники, переживши світову війну, настроєні проти війни, проти великих заворушень; вони — за мир. Соціал-демократія використовує їхні настрої. В якій формі? Вона заявляє, що Ліга Націй — знаряддя мира, що прокляті руські — елементи руйнування в цій мирній системі та що більшовики підбурюють і народи Азії проти цивілізованих держав. Ми силкуємося, говорить соціал-демократія, використати в інтересах миру паневропейський рух, всі паціфістські

твердити протилежне. Вже сам факт існування С.Р.С.Р. є ознакою та виразом ненормального стану капіталізму.

Ми маємо перед собою такі великі події, як далеко-східна революція, а вона має світову історичну вагу.

Хіба це є виразом нормального розвитку капіталізму? Само собою розуміється, що вже через це нинішню ситуацію не можна назвати нормальною. Ознаки занепаду Англії таксамо є фактами такої великої ваги, що недооцінити їх ні-як не можна.

А хіба суперечності капіталізму поменшали? Зовсім ні! Ми твердимо, що суперечності після війни ще значно зросли. Найважливіший, найбільший факт: наявність диктатури пролетаріату в колишній російській імперії, а потім китайської революції — ці два факти говорять за те, що попередній базис для капіталістичної системи немає. Перед робітничими партіями нині постає принципіальне питання: за капіталістичну стабілізацію, або проти капіталістичної стабілізації. Це питання надзвичайно гостре серед робітничої класи. Соціал-демократія стоїть за капіталістичну стабілізацію, ми — проти. Від цієї великої принципіальної лінії залежать ріжні інші тактичні вирішення. Соціал-демократія, наприклад, є ворогом С.Р.С.Р. Чому? Тому, що існування С.Р.С.Р. це чинник об’єктивного скерований проти капіталістичної стабілізації. С.Р.С.Р. є розкладовим моментом в рамках всього капіталістичного світового господарства та в рамках всієї системи капіталістичних держав.

тою пояснити робітникам ціло-світової революції (оплески), і саме через те, що Комінтерн — світова партія революції, саме Комінтерн є фортецею та забезпеченням дійсного мира для всього світа.

КОНТРРЕВОЛЮЦІЙНА РОЛЯ СОЦІАЛ-ДЕМОКРАТІЇ.

Ставлення соціал-демократії до Америки є виразом контр-революційної ролі соціал-демократії, є векселем для най-значнішого з нинішніх ворогів робітничої класи.

І навпаки, вороже ставлення соціал-демократії до С.Р.С.Р. є другою яскраво виявленою ознакою контр-революційної ролі соціал-демократії. Коли соціал-демократія виступає проти революції на Сході, то це третій вираз контр-революційної ролі. До цього треба додати ще позитивні її вставлення до питань стабілізації капіталізму, до допомоги та врятування капіталістичної системи. Соціал-демократія в усіх важливих питаннях, де тільки виникають труднощі в капіталістичній системі, грає просту контр-революційну роль. Що-ж до ролі наших партій, то вона має бути в ріжних кра-

ОПОЗИЦІЙНА ЗНЕВІРА СКЕПТИЧНО НАСТРОЄНИХ.

Адже Енгельс писав, що може статися, що наша партія прийде передчасно до влади. Ця можливість невиключена. І на думку чесних соціал-демократів та скептично настроєних людей серед комуністичного руху в Радянській Росії, ми маємо як раз такий випадок: більшовики дуже рано прийшли до влади. Це видно за їхніми словами з того, що “вони змушені весь час відступати”. “Неп бун ознакою браку об’єктивних сил революції в Росії”. “Робітись поступки селянству”, “державна вироджується”, “ліквідаторські течії серед Комінтерну” — такі та інші дурніші ми чули за останній час досить часто. Я певний, що після цього пленуму таких настроїв не буде. В цій розумній ми найуверненіші лік-

ТЕМП РОСТУ КОМУНІСТИЧНИХ ПАРТІЙ.

Американський капіталізм є опорною базою всієї капіталістичної системи.

Перед американською компартією стоїть завдання. Партія перебуває тільки на шляху до завоювання мас та утворення опорної бази для дальшої боротьби. В західній Європі становище там завдяки завоюванню мас та керуванню класовою боротьбою ми є серйозною перешкодою стабілізації капіталізму. Адже стабілізація не тільки об’єктивний процес, робітничому відіграє в ній роль об’єктивного чинника; Компартия є єдина партія, що погрожує стабілізації і цим Комінтерн пишеється. Не маючи масової організації в руках, смішно говорити про боротьбу проти стабілізації капіталізму. Комінтерн визнає величезну вагу роботи в профсоюзах. Проте треба сказати, що чимало партій кельсько ви-

НАСТУП РЕВОЛЮЦІЙНИХ КОЛЬОН.

Світова революція тепер машинує трьома кольонами: В Англії, Китаю та С.Р.С.Р. В той же час стан компартій в Західній Європі так само сприятливий. Вони пережили три періоди: перший період бурі і натиску — безпосередня революційна ситуація. Компартії були на гвалт, а соціал-демократія грала в цей час прямо контр-революційну роль. Другий період — початок стабілізації капіталізму, період відомих перегруповань сил; ком-

партії трохи відступали; соціал-демократія оживала. Третій період — нинішній стан, коли стабілізація викликає чим раз гостріші суперечності. Через це створюється сприятливий стан для компартій. В Німеччині — наступ капіталу, робітничі бачуть перспективи боротьби, тим то ми спостерігаємо там залівання та початок активного опору. Приклад цього є страйк у Гамбурзі. Соц-демократія в той же час змушена стати чим раз

яскравішим виразником інтересів привілейованих шарів робітничої класи, що де-далі зменшується своєю кількістю. Англійський страйк компартії не підтримали як слід. Це треба вважати, бо страйк англійських гірників — величезна боротьба, а в процесі стабілізації такі бої будуть і в центральній Європі. Тим то, треба зуміти мобілізувати в потрібний момент робітничі маси, а для цього потрібна вперта боротьба в профсоюзах. Компартії ріжних країн можуть допомогти страйкові гірників, китайській революції та С.Р.С.Р. Китай іде по шляху прямої революції. В С.Р.С.Р. машинує революція. Творча робота соціалістичного будівництва в С.Р.С.Р. не є тільки відбиттям революції — вона є сама революція. В Англії ми бачимо ознаки величезних заворушень. І такі заворушення на черзі і в Західній Європі. Соціал-демократія вважає революцію за природний процес, до якого ми не повинні втручатися. Ми навпаки говоримо за потребу організації революції. Робота серед мас, в першу чергу в профсоюзах, консолідація наших партій — це і є організація революції. Якщо ми впровадимо з цим завданням, то матимемо революційну ситуацію в центральній Європі. Якщо ми не впровадимо з профсоюзною роботою, то пролетаріат навіть за найтяжчих часів буде буржуазії в розпорядженні за владу. Найдужчим союзом у світовій історії це союз східних народів та західно-європейського пролетаріату, який бореться. Якщо це вдасться здійснити, то ми можемо вважати наше основне завдання за розв’язане.

У ВОРІТ СОЦІАЛІЗМУ.

Велика жовтнева революція розбудила й визволила від гнету капіталу найбільш відсталі й найбільш темні маси працюючих. Кожен гноблений ще до недавня пролетар машинного промислу, якого всякі паразити називали згідливо “человек” вкладаючи в це слово все своє “панське” приприту, ошей пролетар почув себе після жовтневого перевороту чоловіком в найліпшій тому слова значинні. Він перебрав в свої руки всі баскички кафе-шантани й ресторани, де перше верховодили ріжні дармоїди, марнотравники, й перемінив ці доми розпустити в робітничі клуби й огнища пролетарської культури. Жовтнева революція дала пролетаріатові і бідному селянству всю повноту політичної ввади і зробила його творцем і хазяїном нового життя. Здійснились нарешті прекрасні слова робітничого “Інтернаціоналу”: “хто був нічим, став тепер всім!”

УКРАЇНІЗАЦІЯ ШКІЛ.

Нар. Комісаріят Освіти в працьотаву подрібний план остаточної українізації високих шкіл на Рад. Україні. Рішення не продовжувати вже в ніякому випадку визначених рішень українізації та встановлено, що надалі на лекторські посади можна призначати лише тих осіб, що можуть свобідно викладати укр. мовою. Крім цього організується комісія, що буде іспитувати професорів, чи володіють достаточну українською мовою. Після дотичного розпорядку, на початку навчального року викладачі провадитимуть зі студентами лекції українською мовою в присутності згаданої української комісії.

“Лектор — як каже постановою Комісаріату Освіти — повинен вміти вільно викладати свою дисципліну, виявляючи ґрунтовне знання мови і спеціальної термінології. Коли комісія визнасть підготовку викладача недостаточною, то іспит з української мови можна пересунути йому на дальший річний річний, але не пізніше, як 1. лютого 1927 р., як-би на цьому останньому іспиті викладач не виявив достаточного знання української мови, то посада його вважається вільною з початком шкільного 1927 року”.

СИЛА ПРАЦІ В НЕВОЛІ КАПІТАЛУ.

Велика є сила працюючого народа. Його міліони. Він вичинює всі средства, необхідні до життя. На його праці опирається життя всіх людей, все-го людства. Працюючі села й міста будують основу для цього суспільного розвитку. Працює чоловік здобуває, засоби життя. Не даються вони людям даром. Тільки по тяжкій, завзятой боротьбі чоловіка з отруєною природою вона відступає перед ним, передаючи йому право до всіх своїх багачств. З багачств природи, здобутих в праці, в боротьбі, черпає чоловік средства до життя. Без праці немає средств до життя. Без цих средств немає самого життя, немає існування.

З МІЖНАРОДНОГО РОБІТНИЧОГО РУХУ

В ПЕРЕГЛЯДІ СПРАВИ КОМУНІСТА ГЕЛЬЦА ВІДМОВЛЕНО.

Оборонці комуніста Макса Гельца, що відбуває в тюрмі Грос-Штреліц, в Німеччині, довічне ув’язнення за участь в повстанні 1921 року, клопочуться про перегляд справи Гельца. Вони мають нові докази невинності Гельца у вбивстві якогось Геса. Гельца було присуджено на довічне ув’язнення на підставі цього самого обвинувачення, однак в перегляді справи відмовлено.

БОЛГАРСЬКА СОЦ-ДЕМОКРАТІЯ РОСКЛАДАЄТЬСЯ.

Болгарський соціал-демократичний посол Братанов повідомив президію парламенту, що він виступає з соціал-демократичної партії і тому його треба викреслити зі списку соціал-демократичних послів. Виступ Братанова з партії та утворення 12 послами правої опозиції соціал-демократичної партії окремої фракції — це наочні ознаки тієї глибокої кризи, що її нині переживає болгарська соціал-демократія.

3 ПОЛЯ НАУКИ Й ТЕХНІКИ.

СЕЛО ОРАЙКИ, БЕРДИЧІВСЬКОГО РАЙОНУ.

Біля села Орайки переведено розкопку великої могили. Знайдено багато рештків стародавніх будівель, що стосуються трипільської доби. Будівлі відкрито на глибині 7 аршин. Знайдено багато ріжного приладдя та зброї, кремені, ножі, долота, клинки, кам’яні ножі, жорна, пили та шила.

ПАМ’ЯТКИ ТРИПІЛЬСЬКОЇ КУЛЬТУРИ.

У селі Мушка (15 верств від Кам’янки) над рікою Дністром знайдено пам’ятки Трипільської культури. На місці знахідки вихала спеціальна комісія з професорів Красівського та Михайловського.

зичними і духовими. Без праці нема ніякого людського існування. Хто не хоче працювати, не повинен жити. Працюючий народ витворює руками і умом усі багачтва світа і всі необхідні засоби до життя. Чий-ж мають бути і повинні бути ці багачтва як не тих, що їх витворили?

Чи треба іншої суспільної справедливості, як та, яка допомагається, щоби право користати з життя належало тільки до тих, до кого належить обов’язок працювати? Тільки така правда, тільки трудова правда — справедлива правда.

Але дуже легко переконати, що такої правди в нинішній нашій суспільстві нема. У нас панує інша правда. Пануюча нині правда каже: “Щоби можна було жити, не конче треба працювати. Можна, дармувати, розкошувати. Можна уживати життя, а при тім цілком не прикладатися до праці”.

Може і має бути так, що працюючі міліони, люди, що витворюють всі суспільні багачтва, з голоду будуть примирати в той самий час, коли ти-сячі неробів не можуть ралозіти для себе дібрати і не знають куди багачтво дівати. Ось яка правда панує нині в світі. Є це правда неробів, що живуть коштом других — правда великих землевласників-поміщиків, фабрикантів та банкірів. Вона є фундаментом нинішнього капіталістичного ладу та його соціальної несправедливості. Велика і єдино творча сила праці є нині в неволі цієї пануючої в світі правди визиску і кривди.

(“В. Н.”)

ВІДЗОВА ФРАНЦУЗЬКОЇ ТА ІТАЛІЙСЬКОЇ КОМПАРТІЇ.

Французька й італійська компартії вдалися до робітників обох країн з відзвою, де говориться:

“Між Францією та Італією існує конфлікт, до якого спричинилися економічні противенства, що виникли в наслідок Версальського договору в цілому світі. Італійський фашизм, знесиленний серйозною кризою, енергійно культивує націоналізм. Користуючися з цього, французький імперіалізм силкується в своїх інтересах розбити італійсько-єспанський союз і відновити франко-англійське співробітництво та франко-єспанський союз. Французький та італійський пролетаріат не дасть підурити себе політикою французького уряду, що бореться проти каталонських (Каталонія — єспанська провінція, що бореться за свою незалежність) та італійських революціонерів. Французькі та італійські робітники визволяться від фашизму та від французької буржуазії тільки за допомогою спільної боротьби проти обох”.

РАК НЕ НЕДУГА, АЛЕ ГРУПА НЕДУГ.

На зборах американської академії тілесних недуг говорив доктор Вільям Бейбридж про недугу рака, що це не одна недуга, але ціла комбінація недуг. Тому її причини вона не має одної, але багато.

ЧОВЕН ІЗ ПЕРЕД 4,000 РОКІВ.

В англійській місцевості Райтон, над рікою Тайн працювали безробітні вуглекопи, шукаючи за вуглем. В часі копання натрапили вони на човен довжини трьох метрів. Знаючи ствердили, що цей човен із перед 4,000 років. В піску він знаменито заховався, а такий тяжкий, що треба було 12 мушин, щоби його підняти і вмістити на возі, яким відвезено його до музею в Ньюкестл.

Товариші! Відновляйте переддачу на “Укр. Роб. Вісті”!